

Torsdag den 27. november 2014

P8_TA(2014)0072

Fejlnæring af børn i udviklingslande

Europa-Parlamentets beslutning af 27. november 2014 om underernæring og fejlnæring af børn i udviklingslande (2014/2853(RSP))

(2016/C 289/12)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til verdenserklæringen om menneskerettighederne fra 1948, og særlig til artikel 25, der anerkender retten til mad som en del af retten til en tilstrækkelig levestandard,
- der henviser til den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, og særlig til artikel 11, der anerkender retten til en tilstrækkelig levestandard, herunder tilstrækkelig mad såvel som den grundlæggende ret til ikke at sulte,
- der henviser til den valgfri protokol til den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, som blev vedtaget i 2008, og som gør retten til mad til en rettighed, der kan håndhæves juridisk på internationalt niveau,
- der henviser til konventionen om barnets rettigheder, særlig artikel 24, stk. 2, litra c), og artikel 27, stk. 3,
- der henviser til erklæringen om verdens fødevarerikkerhed, som blev vedtaget i forbindelse med afholdelsen af FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisations (FAO) verdensfødevaretopmøde i Rom i 1996,
- der henviser til retningslinjerne om retten til mad, som blev vedtaget af FAO i 2004, og som giver stater vejledning i, hvordan de skal gennemføre deres forpligtelser vedrørende retten til mad,
- der henviser til 2015-målene, særligt udviklingsmål 1 (at udrydde dyb fattigdom og hungersnød senest i 2015) og udviklingsmål 4 (at nedbringe børnedødeligheden),
- der henviser til konventionen om fødevarebistand, der blev vedtaget i 2012,
- der henviser til de globale og sammenfattende rapporter fra FN's Landbrugspanel, som blev offentliggjort i 2009⁽¹⁾,
- der henviser til rapporten fra 2009 udarbejdet af FN's Børnefond (UNICEF) om »world food shortages affecting children«,
- der henviser til rapporten fra FN's særlige rapportør om retten til mad med titlen »Agroøkologi og retten til mad«, der blev forelagt ved den 16. samling i FN's Menneskerettighedsråd den 8. marts 2011,
- der henviser til, at temaet for Expo Milano 2015 vil være »Feeding the Planet, Energy for Life«,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 31. marts 2010 med titlen »Humanitær fødevarebistand« (COM(2010) 0126),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 31. marts 2010 med titlen »EU-rammepolitik for bistand til løsning af udviklingslandenes fødevarerikkerhedsproblemer« (COM(2010)0127),

⁽¹⁾ <http://www.unep.org/dewa/Assessments/Ecosystems/IAASTD/tabid/105853/Default.aspx>

Torsdag den 27. november 2014

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. oktober 2012 med titlen »EU's strategi til styrkelse af resiliens: anvendelse af erfaringer fra fødevarer sikkerhedskriser« (COM(2012)0586),
  - der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. marts 2013 med titlen »Forbedring af mødres og børns ernæring i udviklingsbistand til tredjelande: En EU-rammepolitik« (COM(2013)0141),
  - der henviser til sin beslutning af 27. september 2011 om en EU-rammepolitik for bistand til løsning af udviklingslandenes fødevarer sikkerhedsproblemer ⁽¹⁾,
  - der henviser til sin beslutning af 11. december 2013 om »En EU-strategi til styrkelse af modstandsdygtighed og nedbringelse af katastroferisici i udviklingslande: Anvendelse af erfaringer fra fødevarer sikkerhedskriser« ⁽²⁾,
  - der henviser til forespørgsel til Kommissionen om fejlnæring af børn i udviklingslande (O-000083/2014 — B8-0041/2014),
  - der henviser til forslag til beslutning fra Udviklingsudvalget,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 128, stk. 5, og artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at næsten en milliard mennesker stadig er ramt af sult, at mindst 225 millioner af børn under fem år verden over lider af akut og kronisk underernæring eller af hæmmet vækst som følge af kronisk underernæring af børn og mødre, og at det anslås, at 2,6 millioner af disse børn dør hvert år i udviklingslandene;
- B. der henviser til, at det ifølge the Global Hidden Hunger Indices and Maps ⁽³⁾ anslås, at to milliarder mennesker på verdensplan, eller hver tredje i udviklingslandene, lider af kronisk mangel på vigtige vitaminer og mineraler (mikronæringsstoffer), en tilstand kendt som såkaldt »skjult sult«, som drastisk øger deres modtagelighed for fosterskader, infektion og kompromitteret udvikling;
- C. der henviser til, at underernæring ifølge Verdenssundhedsorganisationen (WHO) er langt den største årsag til børnedødelighed og bærer skylden for 35 % af sygdomsbyrden hos børn under fem år;
- D. der henviser til, at næsten 20 millioner børn stadig lider af alvorlig akut underernæring i både nød- og ikke-nødsituationer, og at kun 10 % af dem har adgang til behandling;
- E. der henviser til, at ernæringen af børn under femårsalderen i høj grad afhænger af deres mødres ernæringstilstand under graviditet og amning;
- F. der henviser til, at underernæring også er årsag til sygelighed og produktivitetstab og hæmmer social og økonomisk udvikling i udviklingslandene;
- G. der henviser til, at dem, der overlever underernæring, ofte lider under livslange fysiske og kognitive mangler, som begrænser deres evne til at lære og til at indgå på arbejdsmarkedet, hvorved de fanges i en cyklus af sygdom og fattigdom, der går i arv mellem generationerne;

⁽¹⁾ EUT C 56 E af 26.2.2013, s. 75.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0578.

⁽³⁾ Global Hidden Hunger Indices and Maps: An Advocacy Tool for Action.

Torsdag den 27. november 2014

- H. der henviser til, at antallet af underernærede børn forventes at stige som følge af klimaforandringerne indvirkning på landbrugsproduktionen — og dermed på ernæringen;
- I. der henviser til, at en vigtig årsag til sult i udviklingslandene er massiv fattigdom i landdistrikter og byområder, som forværres af affolkning af landdistrikterne, hvilket skyldes, at små landbrug ikke er en holdbar løsning for mange mennesker;
- J. der henviser til, at nogle stater, der er parter i konventionen om barnets rettigheder, 25 år efter vedtagelsen ikke har været i stand til at skabe et gunstigt miljø, hvor børn kan sikres adgang til tilstrækkelig føde;
- K. der henviser til, at regeringerne ved topmødet om verdens fødevarer i 1996 på ny bekræftede retten til mad og forpligtede sig til at halvere antallet af sultende og fejlernærede mennesker fra 840 til 420 millioner senest i 2015; der imidlertid henviser til, at antallet af sultende og fejlernærede mennesker, navnlig børn, er steget i løbet af de seneste år, navnlig på grund af fødevarerkrise i 2008 og 2011;
- L. der henviser til, at forskellige internationale retlige instrumenter knytter retten til mad til andre menneskerettigheder, herunder retten til liv, levebrød, sundhed, ejendom, uddannelse og vand;
- M. der henviser til, at retten til mad og god ernæring for alle er af afgørende betydning for at nå 2015-målene (MDG); der henviser til, at ernæring er knyttet til de fleste, om ikke alle, 2015-målene, som selv er indbyrdes tæt forbundne;
- N. der henviser til, at internationale organisationer bekræfter, at der er en tilstrækkelig produktion af fødevarer til at brødføde hele verdens befolkning, og at underernæring af børn er knyttet til fødevarerikkerhed og fattigdom i husstandene, udstødelse, utilstrækkelige pleje- og ernæringspraksisser, et usundt hjemmemiljø og utilstrækkelige sundhedstjenester;
- O. der henviser til, at retten til mad og god ernæring er afgørende for opbygningen af modstandsdygtige familier og lokalsamfund og for deres evne til at nedbringe de lange genopretningsperioder efter nødsituationer i en kontekst, der er præget af en stigning i antallet og omfanget af katastrofer;
- P. der henviser til, at den optimale ernæringstilstand opstår, når børn har adgang til prismæssigt overkommelig, varieret mad, der er rig på næringsstoffer, og når der er adgang til passende praksisser for mødre- og børnepleje, tilstrækkelige sundhedstjenester og et sundt miljø, herunder rent vand, sanitet og gode hygiejnemæssige praksisser;
1. påpeger, at der er mange årsager til underernæring af børn, og at hovedparten af disse er menneskeskabte og derfor undgåelige, herunder utilstrækkelige økonomiske strukturer, ulige fordeling og/eller ikke-bæredygtig anvendelse af ressourcer, mangelfuld regeringsførelse, for stor afhængighed af individuelle afgrøder og monokulturelle dyrkningsmetoder, forskelsbehandling af kvinder og børn og dårligt helbred som følge af mangelfulde sundhedssystemer samt manglende uddannelse, navnlig af mødre;
2. insisterer på, at offentlige myndigheder skal garantere de tre dimensioner af retten til mad og god ernæring: tilgængelighed, dvs. muligheden for enten at brødføde sig selv direkte via produktiv landbrugsjord eller andre naturressourcer eller for velfungerende distribution, forarbejdning og markedssystemer, adgang, hvilket indebærer garanti for både økonomisk og fysisk adgang til mad, og tilstrækkelighed, dvs. at fødevarerne skal være sikre og opfylde de ernæringsmæssige behov hos hvert enkelt individ under hensyntagen til vedkommendes alder, levevilkår, helbred, beskæftigelse, køn, kultur og religion;

Torsdag den 27. november 2014

3. understreger, at det mest afgørende tidspunkt for opfyldelse af et barns ernæringsmæssige behov — set fra et livscyklusperspektiv — er i dets første 1 000 dage, der inkluderer graviditeten, idet barnet i denne periode har øgede ernæringsmæssige behov for at understøtte hurtig vækst og udvikling, er mere udsat for infektioner og er fuldstændig afhængigt af andre, hvad angår ernæring, pleje og social interaktion;
4. bekræfter på ny, at imødegåelse af underernæring af børn og mødre kræver en integreret tilgang og samordnet indsats i en række sektorer, der har indflydelse på underernæring, såsom sundhed, uddannelse, landbrug, vand, energiforsyning og sanitet sammen med ansvarlig inddragelse af alle aktører, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at vedtage sammenhængende, langsigtede udviklingsstrategier og bestræbe sig på at reducere underernæringen, også i forbindelse med nødsituationer og humanitære indsatser;
5. opfordrer EU til at øge støtten gennem dens bistandsprogrammer til bæredygtige små og mellemstore landbrug og småbønder, som primært producerer til lokalt forbrug, og til at investere i partcipatoriske nationalt ledede planer, som bør gennemføres på lokalt plan i samarbejde med landbrugerne og deres repræsentanter, lokale og regionale myndigheder samt civilsamfundsorganisationer;
6. bifalder de forbedringer, der er sket i løbet af de seneste år med hensyn til bekæmpelse af underernæring af børn, som fremgår af indikatorerne for fremskridt hen imod opfyldelse af udviklingsmål 1; mener imidlertid, at antallet af børn, der dør eller lider af underernæring, fortsat er uacceptabelt højt og bidrager til at opretholde den onde cirkel af fattigdom og sult;
7. understreger derfor, at bekæmpelse af underernæring af børn og tilvejebringelse af universel adgang til tilstrækkelige, ernæringsrige fødevarer fortsat bør være et af de vigtigste mål på dagsordenen efter 2015 med det endelige mål at gøre en ende på hungersnøden, med en særlig opfordring til at gøre en ende på alle former for underernæring inden 2030, og senest i 2025 at nå de internationalt fastsatte mål for nedsat vækst og afmagring blandt børn under fem år;
8. mener, at nedskæringen af midlerne til landbrug i den 10. Europæiske Udviklingsfond (EUF) sammenlignet med den 9. EUF var en fejltagelse; tilskynder derfor Rådet til at gøre sig overvejelser omkring dette og træffe afhjælpende foranstaltninger med henblik på den 11. EUF;
9. understreger betydningen af politisk vilje til at tackle underernæring; glæder sig over køreplanen for forbedret ernæring (Scaling-Up Nutrition (SUN)), som er udarbejdet af FN's Stående Udvalg for Ernæring (UNSCN) med henblik på at fremskynde ernæringsmæssige forbedringer, navnlig i hårdt ramte lande, med deltagelse af forskellige interessenter, herunder de FN-organer, der har mandat inden for ernæring; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gennemføre de principper, der er fastsat i SUN-køreplanen; opfordrer Kommissionen til at fremme og organisere deltagelse i SUN-initiativet blandt civilsamfunds- og græsrodsorganisationer med direkte forbindelse til småbønder og deres familier;
10. glæder sig over Kommissionens tilsagn om at investere 3,5 mia. EUR mellem 2014 og 2020 i at forbedre ernæringen i nogle af verdens fattigste lande og opfordrer Kommissionen til at forøge sit tilsagn vedrørende ernærings-specifikke foranstaltninger med henblik på at opfylde sit mål om at reducere antallet af børn under fem år med nedsat vækst med syv millioner inden 2025;
11. understreger, at kvinder spiller en afgørende rolle for børns ernæring og fødevarerikkerhed gennem amning, fremstilling, indkøb, tilberedning og fordeling af familiens mad, børnepasning og pleje af syge samt sikring af ordentlig hygiejne; påpeger, at selv om 60 % af tilfældene af kronisk sult rammer kvinder og piger, er det kvinder, producerer 60-80 % af maden i udviklingslandene;

Torsdag den 27. november 2014

12. gør opmærksom på, at kvinder har ansvaret for ca. 80 % af landbruget i Afrika, men formelt ejer så lidt som 2 % af jorden; der henviser til, at programmer, som for nyligt er blevet gennemført i Indien, Kenya, Honduras, Ghana, Nicaragua og Nepal, har vist, at husholdninger med et kvindeligt familieoverhoved har større fødevarerikkerhed, bedre sundhed og stærkere fokus på uddannelse end husholdninger med et mandligt overhoved;

13. understreger, at der er en tæt sammenhæng mellem en kvindes uddannelsesniveau og hendes families ernæringstilstand; opfordrer derfor indtrængende til, at kønsspecifikke hindringer for uddannelse og læsefærdigheder fjernes for at give kvinder bedre adgang til uddannelse;

14. opfordrer derfor til, at kønsdimensionen medtages og styrkelsen af kvinders status fremmes i alle politikker, der sigter mod at bekæmpe underernæring af børn;

15. understreger, at underernæring blandt gravide kvinder har katastrofale konsekvenser for nyfødte, som med stor sandsynlighed vil forårsage uoprettelig skade på barnets fremtidige udvikling; opfordrer derfor til, at der rettes særlig fokus på at beskytte kvinders sundhed og rettigheder, og at ernæringsmæssig uddannelse bliver en integreret del af uddannelsesprogrammer og undervisningsplaner for piger;

16. bekræfter betydningen af læsefærdigheder som et effektivt værktøj til at bekæmpe fattigdom og styrke den økonomiske udvikling; understreger derfor vigtigheden af at støtte pigers uddannelse, da investering i piger forbedrer både deres og deres fremtidige børns chancer for at leve et sundere og mere produktivt liv;

17. fremhæver, at underernæring af børn hovedsagelig forekommer i udviklingslande, ikke kun blandt landbefolkninger, men også i byområder; er derfor af den opfattelse, at en af hovedvektorerne for udryddelse af sult blandt børn ligger i landbrugspolitikker og -reformer, der sigter mod at gøre det muligt for små landbrugere at producere på en mere effektiv og bæredygtig måde, så de kan sikre sig mad til sig selv og deres familier;

18. understreger, at det sandsynligvis vil true alle dimensioner af menneskelig udvikling, undergrave de nationale uddannelsesprogrammer, være en byrde for de nationale sundhedsudgifter og hæmme udviklingslandenes socio-økonomiske udvikling og dermed forårsage økonomiske tab, som er anslået til mellem 2 og 8 % af disse landes BNP, hvis ikke underernæringen af børn tackles i tide, både i forbindelse med udviklingssamarbejde og humanitære indsatser;

19. minder om, at underskud af mikronæringsstoffer, som tegner sig for ca. 7 % af den globale sygdomsbyrde, har alvorlige konsekvenser for den fysiske og kognitive udvikling hos spædbørn og småbørn; understreger, at nedsat vækst, jernmangelanæmi og A-vitaminmangel er meget udbredt blandt førskolebørn i de 20 lande, der (ifølge Hidden Hunger Index) er mest ramt af skjult sult (hvoraf 18 lande er i Afrika syd for Sahara og to — Indien og Afghanistan — i Asien);

20. påpeger, at underernæring af børn ikke kun skyldes fødevarer mangel eller manglende infrastruktur, men også problemer med fødevareredistribution og utilstrækkelig adgang til fødevarer og manglende købekraft, navnlig i en situation med høje fødevarerpriser, som forværres af spekulation i råvarer; bemærker, at manglende købekraft især rammer de fattige i byerne, som ikke kan producere deres egne fødevarer; understreger i denne forbindelse betydningen af at beskytte småbønder og traditionelle dyrkningsmetoder;

21. opfordrer Kommissionen til at inddrage de medlemsstater, der deltager i Expo 2015, i iværksættelsen af et fælles initiativ, der tager udgangspunkt i »Feeding the Planet, Energy for Life«, med henblik på at sikre tilsagn og bindende mål for bekæmpelse af sult og underernæring sammen med diversificerede strategier på områder lige fra landbrug til samarbejde;

Torsdag den 27. november 2014

22. erkender, at forbedring af børns og mødres ernæring, og fødevarerikkerhed generelt, kræver en effektiv og samordnet indsats inden for en række politikker og sektorer, herunder: effektiv og bæredygtig udvikling af landdistrikter samt politikker for areal- og vandanvendelse, levering af tilstrækkelige tjenester inden for sundhed, rent vand og sanitet, passende praksisser for mødre- og børnepleje, beskyttelse af havets flora og fauna og andre økosystemer og biodiversitet, afbødning af afskovning og klimaforandringer, tilpasning og reduktion af katastroferisici, bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug, bæredygtig og sikker adgang til energi, handel, fiskeri, social inklusion og anstændigt arbejde;
23. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at integrere ernæring, fødevarerikkerhed og bæredygtigt landbrug i alle deres udviklingspolitikker med henblik på at beskytte og fremme ernæring og sikre en holistisk tilgang fra lokalt til globalt niveau; anmoder Rådet og Kommissionen om i nødvendigt omfang at prioritere ernæring som et centralt udviklingsmål i instrumenterne til finansiering af udviklingssamarbejde, navnlig den 11. EUF og det nye instrument til finansiering af udviklingssamarbejde;
24. understreger, at udviklings- og nødhjælpsprogrammer for at blive mere effektive må knyttes tæt sammen med henblik på at forudse og forhindre fødevarekriser, bidrage til at mindske skadernes omfang og fremme genopretning;
25. opfordrer udviklingslandenes regeringer til at skabe et gunstigt klima for bedre ernæring af børn gennem forbedrede politikker, samordning mellem nationale planer og strategier om ernæring og donorernes programmer, regeringsførelse og ansvarlighed over for deres borgere; tilskynder til større gennemsigtighed i udviklingslandenes budgetter, f.eks. ved hjælp af budgetkontrol («budget tracking»), således at der bliver bedre mulighed for at vurdere antallet og kvaliteten af projekter, der tackler fejlnæring;
26. understreger behovet for bedre og koordinerede data om underernæring og mangel på mikronæringsstoffer for bedre at kunne hjælpe interventionsprogrammer og yde målrettet og informeret støtte til de berørte lande;
27. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at mobilisere langsigtede finansielle investeringer og ressourcer til ernæring i samarbejde med aktører, som f.eks. FN's organer, G8/G20, de nye vækstlande, internationale og ikke-statslige organisationer, akademiske institutioner, civilsamfundsorganisationer og den private sektor, samt til at udpege ernæring som en prioritet for innovativ finansiering;
28. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter samt De Forenede Nationers Stående Udvalg for Ernæring.
-